

Những lễ hội tháng Giêng

1. LỄ HỘI LỒNG TỔNG (Tuyên Quang)

Lễ hội Lồng Tổng là lễ hội xuống đồng của đồng bào dân tộc Tày. Lễ hội diễn ra từ mồng 2 tháng Giêng kéo dài đến đầu tháng Hai âm lịch hàng năm. Ở Tuyên Quang, Lễ hội Lồng Tổng được tổ chức quy mô, đậm nét nhất chủ yếu ở các xã của huyện Lâm Bình, Nà Hang và Chiêm Hóa.

Đây là lễ hội gắn với tín ngưỡng thờ thần Nông, thần Thành Hoàng làng và thần bản địa của đồng bào dân tộc Tày đã có từ lâu đời, với mục đích tạ ơn thần thánh đã giúp cho mùa màng bội thu, cầu mong thần phù hộ cho mưa thuận gió hòa, cuộc sống của dân bản ấm no, tươi vui... Phần hội có nhiều trò chơi dân gian đặc sắc như tung còn, múa lân, kéo co, đi cà kheo, hát đối đáp sli lượn...

"THÁNG GIÊNG LÀ THÁNG AN CHƠI" ... MINH CHỨNG CHO CÂU NÓI NÀY CỦA CÁC CỤ LÀ HÀNG LOẠT CÁC LỄ HỘI LỚN NHỎ TUNG BÙNG DIỄN RA TRONG SUỐT NHỮNG NGÀY MÙA XUÂN. TRONG ĐÓ, NHIỀU NHẤT LÀ CÁC LỄ HỘI BẮT ĐẦU VÀO THÁNG GIÊNG, NGAY SAU TẾT NGUYỄN ĐÁN.

● VIỆT HÒA

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch vừa quyết định đưa Lễ hội Lồng Tổng của dân tộc Tày ở Tuyên Quang vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

2. LỄ HỘI NÚI BÀ (huyện Trảng Bàng, Tây Ninh)

Núi Bà Đen có nhiều truyền thuyết, tín ngưỡng dân gian và thu hút du khách không chỉ của Tây Ninh mà còn của cả vùng đất Nam Bộ. Trên núi có nhiều

hang động, đền đài, am miếu thờ cúng nhiều vị thần linh, tiên thánh và cả Phật. Vị thần thờ chính trên núi là Bà Đen hay còn gọi là Linh Sơn Thánh Mẫu. Bà được thờ ở Điện Bà khoảng lưng chừng núi. Trong điện có tượng Bà Chúa Xứ và các nữ hầu đứng phía sau.

Hội xuân Núi Bà khai hội vào mùng 4 tháng giêng không chỉ

là sự tự do tín ngưỡng tôn giáo mà còn biểu hiện đậm đà bản sắc dân tộc. Mọi người tin rằng lễ Điện Bà để cầu phù hộ, giải toả nhu cầu tâm linh, cũng nhân dịp du xuân ngắm phong cảnh hùng vĩ nơi đây.

3. LỄ HỘI ĐỒNG ĐÀ (Hà Nội, Bình Định)

Lễ hội được tổ chức hàng năm để kỉ niệm chiến thắng Đồng Đa lịch sử của người anh hùng áo vải Quang Trung - Nguyễn Huệ đã đánh tan 29 vạn quân Thanh vào mùa xuân năm 1789 tại Ngọc Hồi, Đống Đa (Hà Nội). Lễ Hội này được tổ chức vào 5 tháng Giêng tại cả Bình Định và Hà Nội.

Tại Hà Nội, cuộc tế lễ diễn ra ở đình Khuong Thượng, lễ cầu siêu ở chùa Đồng Quang. Sau đám rước "rồng lửa Thăng Long" là lễ dâng hương, lễ đọc văn. Ngày nay lễ hội được diễn ra trong khuôn viên trước tượng đài Quang Trung, phía sau Gò Đống Đa.

Tại Bình Định, lễ hội diễn ra tại xã Bình Khê, huyện Tây Sơn. Trong lễ hội ngoài

các nghi lễ truyền thống, nhân dân Bình Khê, quê hương của 3 anh em nhà Tây Sơn còn tổ chức nhiều hoạt động như đánh võ, đánh côn, đi quyền... là những môn phái đặc trưng của võ Bình Định với sự tham gia của nhiều phụ nữ. Độc đáo nhất là cuộc thi đánh trống bộ, mỗi bộ 12 chiếc trống da, còn gọi là thi đánh trống trận Tây Sơn.

4. HỘI ĐUA THUYỀN TỊNH LONG (huyện Sơn Tịnh, Quảng Ngãi)

Từ khoảng giữa tháng chạp người dân ở xã Tịnh Long, huyện Sơn Tịnh, tỉnh Quảng Ngãi đã sửa soạn thuyền góp tiền bạc, chọn vận động viên và tập dượt để chuẩn bị cho lễ hội đua thuyền đầu xuân. Tịnh Long có 4 thôn (An Lộc, An Đạo, Gia Hoà, Tăng Long), mỗi thôn hình thành một đội đua gồm trai tráng ở cỡ tuổi 18-35, mỗi đội đua có 22 đả công, thủy thủ, được nuôi ăn tập và phải chấp hành đúng nội quy cũng như những điều cấm kỵ khác.

Thuyền đua là loại thuyền đặc biệt,

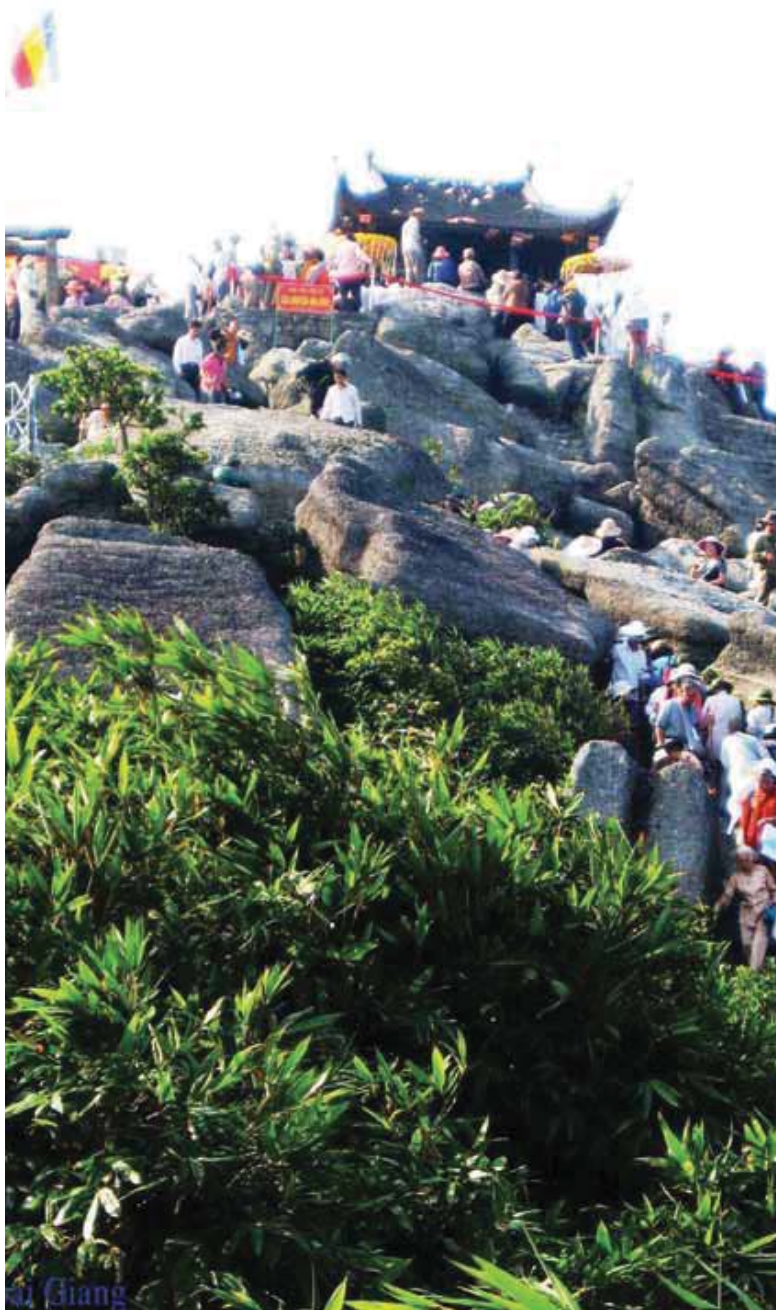
không giống thuyền thường, vói dáng thon và dài để hạn chế tối đa lực cản của nước. Bốn thôn trong xã mỗi thôn có một thuyền đua, được trang trí theo hình Long (rồng), Ly (lân), Quy (rùa), Phụng (phượng). Thuyền đua được thờ ở am miếu của thôn, hàng năm, đến kỳ đua mới được làm lễ hạ thủy, có cờ, trống rộn ràng và khi đua xong lại đưa về am miếu cùng với thủ tục như vậy.

Không chỉ là một trò chơi thể thao đơn thuần, hội đua thuyền Tịnh Long còn là một hoạt động văn hóa tín ngưỡng mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc.

5. LỄ HỘI CHÙA HƯƠNG (huyện Mỹ Đức, Hà Nội)

Lễ hội chùa Hương 2013 được Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch chọn là lễ hội trọng điểm của năm; đồng thời là lễ hội đầu xuân của Hà Nội được chọn tham gia hưởng ứng Năm du lịch quốc gia đồng bằng sông Hồng - Hải Phòng. Ngày 15/2 (tức ngày 6 tháng Giêng năm Quý Tỵ) đã khai hội chùa Hương với

chủ đề "Nét đẹp truyền thống văn hóa Việt". Lễ hội chùa Hương năm nay sẽ có nhiều hoạt động mới như: lễ phóng sinh trên suối Yến, trưng bày "những ngôi chùa Việt cổ"...

6. LỄ HỘI YÊN TỬ (thành phố Uông Bí, Quảng Ninh), khai hội 10 tháng Giêng

Ngày 18/2/2013 (tức ngày 9/1 Tết Quý Tỵ), tại chùa Trinh (TP Uông Bí, tỉnh Quảng Ninh) đã diễn ra lễ đón Bằng Công nhận Di tích Quốc gia đặc biệt: Di

tích lịch sử và Danh lam thắng cảnh Yên Tử, gắn với khai mạc hội Xuân Yên Tử.

Từ lễ hội năm nay, Yên Tử có thêm một hạng mục công trình là tượng Phật hoàng Trần Nhân Tông cao 9,9m, ngồi trên đài sen cao 2m. Đây là bức tượng nguyên khối lớn, được đúc theo công nghệ đúc trực tiếp trong điều kiện địa hình chật hẹp, khí hậu khắc nghiệt trên độ cao hơn 1.000m của Yên Tử.

7. LỄ HỘI CẦU NGƯ (huyện Phú Vang,

Thừa Thiên - Huế)

Lễ hội Cầu ngư diễn ra tại sân đình làng Thái Dương cạnh phá Tam Giang thuộc thị trấn Thuận An, huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên - Huế. Đây là lễ hội đặc trưng của ngư dân vùng biển, cầu cho đất trời phù hộ cho con em làng chài sức khỏe, ra khơi gặp sóng yên, bể lặng...

Vào ngày diễn ra lễ hội, các nhà trong làng đều đặt bàn hương án bày đồ lễ cúng. Các tàu thuyền đều chăng đèn kết hoa. Ngay trong chiều 11 tháng Giêng, lễ hội cầu ngư ở làng Thái Dương được bắt đầu bằng lễ cúng nghinh và tiếp tục diễn ra suốt đêm với các lễ cầu an, lễ chánh tế và lễ tưởng niệm. Sáng 12, chánh lễ cầu ngư bắt đầu diễn ra.

Sau phần lễ là phần hội với những trò diễn trên cạn cùng hội đua ghe truyền thống và đoàn tàu xuất quân đánh bắt vụ nam, vụ cá đầu năm của ngư dân vùng biển.

8. LỄ HỘI LIM (huyện Tiên Du, Bắc Ninh)

Lễ hội Lim là lễ hội đặc sắc của vùng quan họ, gắn liền với những điệu hát, câu ca say đắm lòng người. Lễ hội Lim bao gồm hai phần tách bạch là Lễ và Hội. Buổi sáng ngày 13 tháng Giêng toàn thể quan viên, hương lão, nam đình của các làng xã thuộc tổng Nội Duệ phải tề tựu đầy đủ tại làng Hồng Vân để tế lễ hậu thần. Trong khi tế có nghi thức hát quan họ thờ thần, bằng những giọng lễ lối để ca ngợi công lao của thần.

Phần Hội diễn ra tại đồi Lim với các làn hát quan họ và các trò chơi dân gian, song đặc sắc nhất là phần thi hát hội. Hội thi hát diễn ra khoảng gần trưa, được tổ chức theo hình thức du thuyền hát quan họ.

Năm nay, Lễ hội Lim nằm trong "Tuần lễ du lịch văn hóa Bắc Ninh" được tổ chức từ 18/2 đến 27/2. Ngoài Lễ hội Lim còn có chương trình nghệ thuật "Về miền Quan họ" với chủ đề "Ngon nguồn tâm linh" tổ chức vào tối 14 tháng Giêng âm lịch (tức ngày 23-2), tại Trung tâm Văn hóa Kinh Bắc - thành phố Bắc Ninh.